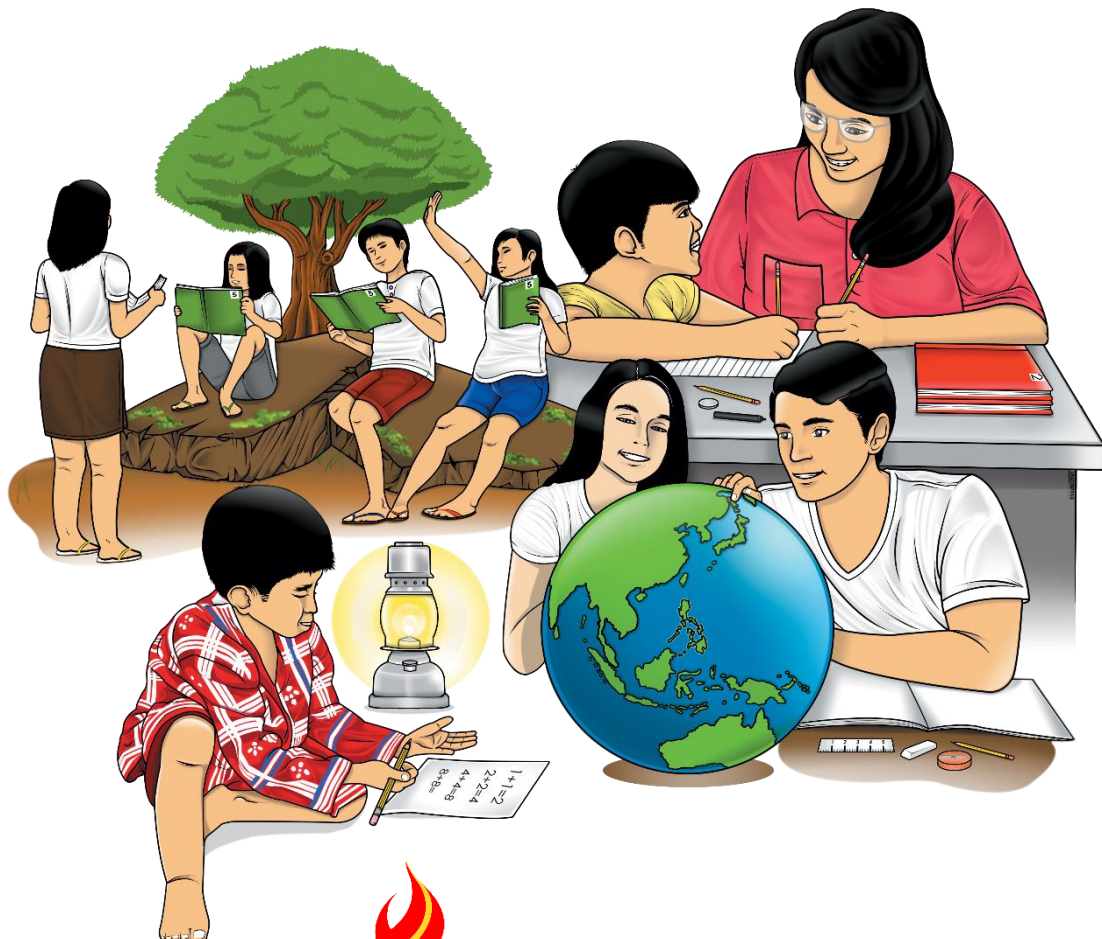

Filipino

Unang Markahan – Modyul 7: Mga Pahayag na Retorikal

Filipino – Baitang 7
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 7: Mga Pahayag na Retorikal
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo Sa Pagsusulat Ng Modyul

Manunulat:	Roselle Joyce Y. Egan
Editor:	Lelita A. Laguda Lilibeth D. Meliton
Tagasuri:	Sally A. Palomo
Tagaguhit:	Lhryn T. Jaranilla Swelyn E. Forro
Tagalapat:	Guinevier T. Allosa
Tagapamahala:	Allan G. Farnazo Gilbert B. Barrera Arturo D. Tingson, Jr. Peter Van C. Ang-Ug Juliet F. Lastimosa Sally A. Palomo Gregorio O. Ruales

Inilimbag sa Pilipinas ng Department of Education – Region XII

Office Address: Department of Education – Region XII
Office Address: Regional Center, Brgy. Carpenter Hill, City of Koronadal
Telefax: (083) 2288825/ (083) 2281893
Email Address: depedroxii.org Email: region12@deped.gov.ph

Filipino

Unang Markahan – Modyul 7: Mga Pahayag na Retorikal

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Mga Retorikal na Pahayag!**

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa **Mga Retorikal na Pahayag!**

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

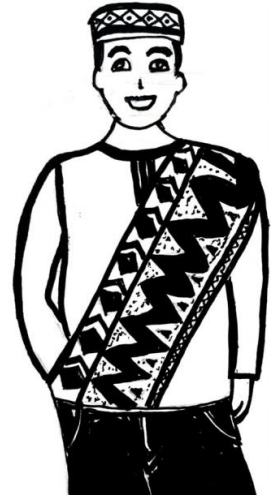

Alamin

Kumusta kaibigan? Naririto ang iyong parekoy na si Kokoy kasama si Kuya Toto na nakahandang samahan ka sa panibagong paglalakbay na susubok sa iyong kakayahan. Yehey! Halika na't magsimula na tayo.

Alam mo ba na ang wika ay isa sa mga pangunahing instrumento ng komunikasyon at pakikipagtalastasan? Sa pamamagitan nito nagkakaroon tayo ng pagkakaunawaan sa isa't isa. Ngunit mahalagang maunawaaan natin na ang wika ay may iba't ibang anyo. Susubukin ng ating paglalakbay kung gaano kalawak ang ating kaalaman tungkol sa ating wika.

Ang modyul na ito ay sadyang binuo para sa iyo upang maunawaan ang pinakamahalagang kasanayan sa pampagkatuto na:

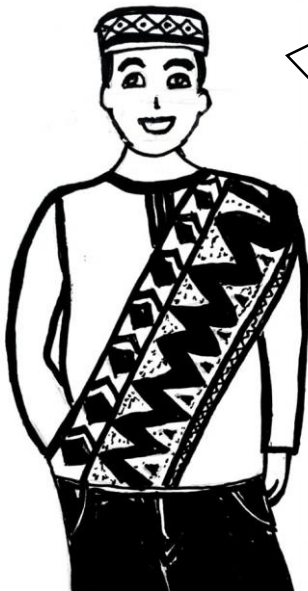
Nagagamit nang wasto ang mga retorikal na pang-ugnay na ginamit sa akda (kung, kapag, sakali, at iba pa), sa paglalahad (una, ikalawa, halimbawa, at iba pa, isang araw, samantala), at sa pagbuo ng editorial na (totoo/tunay, talaga, pero/ subalit, at iba pa) nanghihikeyat. **F7WG-If-g-4**

Matapos mong pag-aralan ang modyul na ito ay inaasahan kong matatamo mo ang sumusunod na mga layunin:

- Nakikilala ang mga retorikal na pang-ugnay.
- Natutukoy ang mga pahayag na ginagamit sa pagsasalaysay at paglalahad.
- Nagagamit ang mga retorikal na pang-ugnay sa pamamagitan ng editorial na panghikeyat.

Subukin

Ito ang unang pagsubok na iyong sasagutin upang matukoy ang lawak ng iyong kaalaman tungkol sa paksang tatalakayin.

Huwag kang mag-aalala kung hindi mo man masagot ng tama ang lahat. Ang mahalaga'y sumubok ka.

Kaya, tara na't simulan na natin ang paglalakbay na ito.

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga sumusunod na aytem. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

1. Ang tawag sa mga salita na nagpapakita ng kaugnayan ng dalawang salita, parirala, o sugnay.
A. panghalip
B. pang-ugnay
C. pang-abay
D. pang-uri
2. Ang Rehiyon XII ay hindi nakaligtas _____ kasalukuyang pandemiya.
A. at
B. sa
C. kay
D. kasi
3. Mahalaga ang pagsunod _____ pakikipagkaisa upang mapangalagaan ang iyong malusog na pangangatawan.
A. kaya
B. at
C. para
D. ng

4. Matinding pagbabantay ang ginagawa ng mga awtoridad para sa ikabubuti ng mga mamamayan _____ marami pa rin ang mga hindi sumusunod.
- A. kaya
  - B. palibhasa
  - C. kung
  - D. subalit
5. Lahat ng ginagawa ng mga nangunguna sa pagsugpo ng krisis na ito ay _____ kaligtasan ng lahat.
- A. maging
  - B. dahil sa
  - C. para sa
  - D. ni
6. _____ doktor, kailangan ka magpahinga ng limang araw dahil ikaw ay may lagnat.
- A. Ayon sa
  - B. Ukol sa
  - C. Ayon kay
  - D. Hingil sa
7. Mabigat ang trapiko _____ nahuli ako sa klase.
- A. kaya
  - B. ngunit
  - C. kasi
  - D. kapag
8. Sasabay sana ako kay Marie pauwi _____ nakauwi na pala siya.
- A. kaya
  - B. kasi
  - C. kaso
  - D. dahil
9. Binilhan _____ Ninang Lourdes si Clarence ng bagong laruan.
- A. kina
  - B. nina
  - C. ni
  - D. kay
10. Maaari tayong maglaro _____ tapos na tayo sa pagsagot ng ating takdang-aralin.
- A. subalit
  - B. kapag
  - C. palibhasa
  - D. dahil

11. Nagpunta sila sa ilog _____ malalim kanina.
A. sa
B. na
C. ni
D. ng
12. Ang paghalik ng kamay ay tanda ng pagmamahal _____ mga magulang.
A. para sa
B. ayon sa
C. para kay
D. ayon kay
13. Ang kuwentong nabasa ko ay _____ isang prinsesa.
A. alinsunod sa
B. ukol kay
C. alinsunod kay
D. tungkol sa
14. Magtanim tayo ng mga halaman _____ gulay upang makasiguro na walang kemikal ang ating kinakain.
A. n
B. ng
C. na
D. pati
15. Huwag mong gawin ang mali _____ walang maibubungang maganda iyan sa'yo.
A. sapagkat
B. palibhasa
C. ngunit
D. kapag

Aralin

7

Retorikal na Pang-ugnay

Sa pakikipagtalastasan at pagsulat ay napakahalaga ang paggamit ng mga wastong salita. Ang ugnayan ng iba't ibang bahagi ng pagpapahayag ay napakahalaga upang maiugnay ang isang pahayag sa isang nilalaman ng teksto.

Balikan

Sige nga't sariwain muna natin ang ating natutuhan noong mga nakaraang aralin.

Naaalala mo pa ba kung ano ang pang-ugnay? Ito ang mga salitang nagpapakita ng relasyon ng dalawang salita, parirala, o sugnay. Kung hindi, huwag mag-alala dahil ito ang tatalakayin natin sa modyul na ito.

Mga Tala para sa Guro

Sa araling ito, ay mararanasan mong sumulat ng editoryal na nahihikayat upang ikaw ay makapanghikayat ng mga tao na pumanig sa iyong opinyon. At upang maisakayuparan ito ay kailangan mong magamit ng wasto ang mga retorikal na pang-ugnay at tamang pagsasalaysay o paglalahad.

Tuklasin

Handa ka na ba sa bagong aralin? Tara na't ating talakayin.

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang teksto, pagkatapos, sagutin ang mga tanong hinggil dito. Isulat sagot sa sagutang papel.

Si Melissa “Melai” Cantiveros ay mahilig pumunta sa dagat noong bata pa siya. Minsan, nakasama niya ang kaniyang ama sa pagpunta rito gamit ang paboritong tsinelas na ibinigay ng kaniyang ina. Naging paborito niya ang tsinelas na ito **sapagkat** galing pa ito ng Brazil. Ayon sa kanya, kapag suot niya ang tsinelas na ito ay magmumukha raw siyang artistahin. Isang araw dahil tumaas ang alon sa dagat **at** nalasahan niya ito, inihalintulad niya ito sa toyo **kaya** kumuha siya ng kaunti nito, naisip niyang ibigay ito sa kaniyang ina upang makatipid sa toyo **dahil** hindi naman daw nalalayo ang lasa nito sa toyo na dalawangpung peso (20.00) at makaiiwas pa siya sa pagpunta sa tindahan.

Subalit sa kasamaang-palad ay naanod sa dagat ang kaniyang tsinelas nang umalong muli. Sobra niyang ikinalungkot ang pangyayaring iyon sapagkat nag-iisa na lamang ito. **Dahil sa** nangyaring iyon ay agad niyang itinapon ang kapares nito. Nagtaka ang kasama niyang mangingisda **at** agad na nagtanong sa kaniya “*Bakit mo itinapon ang kabiyak ng iyong tsinelas?*” “*Manong, kaya ko po itinapon upang hindi na ito malungkot at mag-isa. Umaasa akong mahahabol pa nito ang kaniyang kabiyak at magkakasama pa silang muli*”, ang sagot ni Melai. Natuwa at lubos na naunawaan ni Manong ang kabaitang ipinakita niya. Siya si Melissa “Melai” Cantiveros may mabuting kalooban tubong Lungsod ng Heneral Santos.

Muling Isinalay ni Roselle Joyce Y. Egalan hango sa
<https://www.youtube.com/watch?v=5Re92OrqviE>

Photo Credit: [mrandmrsfrancisco/Instagram](#)

Paano inilarawan ang katauhan ni Melissa “Melai” Cantiveros sa iyong binasang talata?

Suriin

Binabati kita sa iyong pagsagot sa bahaging tuklasin.

Ang teksto ay nagtatalay ng mga kataga/salitang **nakadiin**. Ang tawag sa mga ito ay mga pang-ugnay. Ang pang-ugnay ay bahagi ng uri pagpapahayag upang makita ang kaugnayan ng isang pangungusap o sa bahagi ng teksto. Ito ay kinakatawan ng pang-angkop, pang-ukol, at pangatnig.

Halika't linawin nating mabuti.

1. Pang-angkop (ligature)- ito ay mga katagang nag-uugnay sa **panuring** at salitang **tinuturingan**. Ito ay nagpapaganda sa pagbigkas ng mga pariralang pinaggamitan.

➤ **Dalawang Uri ng Pang-angkop**

- ❖ Pang-angkop na **na** ay ginagamit kapag ang unang salita ay nagtatapos sa **katinig** maliban sa **n**. Isinusulat ito ng hindi magkadikit sa unang salita. Ito ay nagigitnaan ng salita at ng panuring.
- ❖ Ang pang-angkop na **-ng** ay ginagamit kapag ang unang salita ay nagtatapos sa mga **patinig**. Inilalagay ito sa unang salita.

2. Pangatnig (conjunction)- mga salitang nag-uugnay ng dalawang salita, parirala o sugnay.

Halimbawa: tulad ng, kahit na, dahil sa, kasi, palibhasa, bukod-tangi, pati, ni, maging, sapagkat, kapag, subalit, datapwat at iba pa.

3. Pang-ukol (*preposition*)- salitang nag-uuganay sa isang pangngalan sa iba pang salita.

Halimbawa: ang/si, ng/ni/kay, ayon

Ngayong nalaman mo na ang gamit at mga uri ng pang-ugnay ang susunod nating tatalakayin ay ang mga pahayag na ginagamit sa pagsasalaysay at paglalahad. Ang pagsasalaysay at paglalahad ay isang sining na kinagigiliwan nating gamitin lalo na sa pang-araw-araw na pakikipagtalastasan. Ngunit, paano ba ang mabisang pagsasalay at paglalahad? Iyan ang matutuhan mo sa pagtalakay na ito. Kaya, mas patuloy na maging aktibo.

Sa pagsasalaysay o paglalahad ito ay ang karaniwang paraang ginagawa ng mga tao upang maipaliwanag, mailarawan, at makapagbigay impormasyon tungkol sa kanyang mga karanasan, ideya, o paninindigan ukol sa isang paksa.

**MGA PAHAYAG NA KARANIWANG GINAGAMIT SA
PAGSASALAYSAY O PAGLALAHAD**

1. **Sa pagsasalaysay ng isang kuwento o mahalagang karanasan o pangyayari** - sa ganitong pagsasalaysay nagagamit ang mga pang-ugnay tulad ng ***isang araw, samatala***, at iba pa.
2. **Sa pagsunod - sunod ng pangyayari o pagbibigay ng hakbang o preseso sa pagsasagawa ng isang bagay-** mahalagang masundan ng mambabasa o tagapakinig ang hakbang o proseso kaya karaniwang ginagamit sa ganitong pagsasalaysay ang mga salitang ***una, ikalawa, ikatlo, kasunod, panghuli***.
3. **Sa paglalarawan-** inilalarawan ang mga katangian ng anumang isinalaysay kaya't karaniwan itong gumagamit ng mga salitang ***ang mga katangian ay, ang anyo ay, ang itsura ay, ang lasa ay, ang kulay ay***, at iba pa.
4. **Sa paghahambing** - Ginagamitan ito ng mga salitang ***pareho sa, magkaiba sa, makalayo ang katangian sa, sa kabilang banda***.
5. Sa paglalahad ng sanhi o dahilan- ginagamitan ito ng mga pang-ugnay na ***dahil sa, sapagkat, palibhasa*** at iba pa.
6. Sa paglalahad ng suliranin o solusyon- ginagamitan ng mga salitang ***ang problema ay, ang diprensiya ay, ang tanong ay, ang sagot diyan ay, ang solusyon ay***.

Mahusay! Habang ikaw ay nagbabasa ay mas lalong nahahasa ang iyong kaalaman. Alam ko sabik ka na. Kaya ikaw sana ay magtiis at patuloy lang sa pagbabasa upang masagot mo na may kahusayan ang mga tanong mamaya. Sa muli, ihanda ang sarili para sa panghuli nating tatalakayin sa bahagi ng modyul na ito

Napag-aralan na natin sa itaas ang mga retorikal na pang-ugnay at ang pagsasalaysa o paglalahad. Ayon nga sa iyong nabasa ikaw mamaya ay gagawa ng sarili mong **editorial na nanghihikayat** upang makapanghikayat ng mga tao patungkol iyong opinion sa isang isyu. Kaya, para sa ating panghuling tatalakayin muli pang ituon pa ang iyong pansin upang makabuo ka mamaya ng mga pahayag na nanghihikayat.

Naranasan mo na bang bumili sa isang mall at may nakita ka sa gilid na nagbebenta ng kung ano-ano? Iyong tipong mapapahinto ka sa paglakad dahil naririnig mo ang mga boses nila? O kahit iyong simpleng panunood natin sa telebesiyon na kung saan gumagamit ng mga sikat upang maibenta ang kanilang produkto. Naitanong mo ba sa iyong sarili kung bakit ka bumubili ng mga iyon? o kung bakit ka napapa oo ang nanay at tatay mo sa pagbili? May napansin ka ba kung paano sila magsalita? O kung ano ang mga salitang ginagamit nila upang maingganyo ka sa kanilang produkto? At ito iyan an gating tatalakayin sa huling bahaging ito.

Sa pagnanais na makumbinsi o mahikayat ang mga mambabasa sa iyong pananaw o paninindigan ay isang napakatinding hamon sa isang manunulat ang paggawa ng mga pahayag. Kaya mayroong mga angkop na salitang ginagamit upang makapanghikayat. Tingnan ang mga iilang halimbawa upang maging gabay sa iyong gagawin mamaya.

MGA HALIMBAWA NG MGA PAHAYAG AT SALITANG NANGHIHIKAYAT

totoo/tama
tunay
pero/subalit
siguradong

siyempre
talaga
kaya natin ito
kaya mo

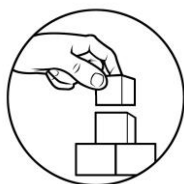
ngayon na
tumpak
kitang-kita mong
tara

naniniwala akong
sama na
ito na
tiyak na

Ngayong alam na natin ang tamang paggamit ng mga pang-ugnay, naituro na rin sa atin kung paano maipaliwanag, mailalarawan at magbigay ng impormasyon tungkol sa karanasan, ideya o paninidigan tungkol sa isang paksa at tapos na rin nating natalakay ang iilang halimbawang salita na makatutulong sa iyo sa paggawa ng panghihikayat.

Game ka na ba? Tara na't gawin ang mga sumusunod na gawain.

Pagyamanin

Gawain 1

Panuto: Kopyahin sa sagutang papel ang sumusunod na mga pangungusap. Guhitan ang mga retorikal na pang-ugnay na ginamit sa bawat pangungusap. Dalawang puntos bawat bilang.

- _____ 1. Nasuot mo na ba ang damit na regalo ng iyong ninang?
- _____ 2. Naghahabulan sa bakuran ang aso at pusa ni Wesley sa labas.
- _____ 3. Nais kung pumasok sa trabaho ngunit may sakit ako.
- _____ 4. Ang kalikasan ay kailangang pangalagaan para sa ikabubuti ng lahat.
- _____ 5. Masyadong tahimik ang mga daan ngayon dahil sa pandemiya.
- _____ 6. Gusto nang umuwi ng mga tao sa probinsiya subalit hindi pa maari ay dahil mapanganib.
- _____ 7. Ipinatupad niya ang panukalang ito para sa mga mamayang kanyang sinasakupan.
- _____ 8. Gigising ako ng maaga bukas para maumpisahan ko na ang labada.
- _____ 9. Sinugurado ng pamahalaan na makararating ang tulong para sa mga mamamayan.
- _____ 10. Ang Rehiyon XII ay isa sa mga masaganang rehiyon sa buong bansa.

Gawian 2

Panuto: Isa sa mga kilalang pagkain sa Rehiyon XII ay ang tinatawag na “Pastil” ito ay kanin na nakabalot na dahon ng saging na may tinimplahang adobong durog na manok o isda. Ilahad ang tamang pagkasunod-sunod sa pagluluto ng pastil sa pamamagitan ng paglalagay ng bilang **1** hanggang **5** sa patlang. Kopyahin sa sagutang papel ats alungguhitan ang mga salitang ginamit na nagsasaad ng pakasusunod-sunod.

- _____ 1. At siyempre sa panghuli ay huwag kalimutang lagyan itong ng iyong nilutong durog na adobong manok o sida. Pagkatapos ay maari na itong balutin at ibenta.
- _____ 2. Ikatlo, kapag handa na ang iyong manok o isda ay ihanda mo naman ang dahon ng saging na paglalagyan ng iyong kanin. Painitin ang dahon upang hindi ito mapunit at nakadadag din ito ng amoy sa kanin.
- _____ 3. Ang una ay pakuluan ang manok hanggang sa ito ay lumambot saka ito himay-himayin hanggang sa ito ay madurog.
- _____ 4. Kapag handa na ang iyong dahon ang kasunod ay ka kumuha na ng iyong kanin at ayusin ito upang maibalot ng maayos.
- _____ 5. Pangalawa nito ay durugin ng pino ang bawang at sibuyas saka ito gisahin at timplahan ito katulad ng isang adobo.

Gawain 3

Panuto: Gamitin ang mga salitang nakapaloob sa kahon at punan ang bawat patlang upang makabuo ng pangungusap na nanghihiikayat.

Naniniwala akong . . .		Talagang . . .
Tunay na	Ngayon na	Ito na

1. _____ malalagpasan natin ang krisis na kinakaharap natin ngayon sa tulong ng ating Panginoog Diyos.
2. _____ mahirap ngunit sa kabila ng mga ito ay hindi pa rin tayo pinababayaan ng Maykapal.
3. _____ lahat tayo ay magagawa anuman ang estado mo sa buhay na ito.
4. _____ ang ating simula kaya kung maaari sana ay malugod itong tanggapin at sundin.
5. _____ at simulan na natin ang pagbabago.

Isaisip

Napagtagumpayan natin ang mga naunang gawain. Sige nga't alalahanin nating muli ang ating mga natutuhan.

- A. Panuto: Punan ng wastong impormasyon ang sumusunod na Talahanayan. Gawin sa sagutang papel.

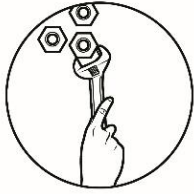
Ang mga pang-ugnay	Halimbawa
Mga salitang/pahayag na nakahihikayat	

- B. Kompletuhin ang mga sumusunod:

Bilang mag-aaral, dapat kong pahalagahan ang aking mga natutuhang retorikal na pang-ugnay sapagkat_____

_____

_____.

Isagawa

Ngayong alam mo natin ang kahalagahan ng mga pang-ugnay at naisagawa na rin ang bawat gawaing iniatang sa atin, pagkakataon mo naman na bumuo ng sariling kaalaman sa iyong natutuhan.

Sa bahaging ito ay gagawa ka ng isang editorial na nanghihikayat gamit ang mga wastong mga pang-ugnay sa pagsasalay o paglalahad. Bago ka sumulat, basahin mo muna nang saglit kung ano ang editorial.

Editorial - ito ay ang kaluluwa ng isang publikasyon. Kumakatawan ito sa samang paninindigan ng patnugutan ng pahayagan. Madalas itong nagbibigay linaw sa mga isyu o usapin. May layunin itong magbigay ng kuro-kuro, magpakahulugan, magbigay puri at higit sa lahat ay magpasaya. Sa madaling sabi ang editorial ay nagbibigay opinyon sa isang isyu.

Ayos at nalaman mo na ang kahulugan ng editorial ikaw gagawa ngayon ng sarili mong opinyon sa isang isyu. Mayroong larawan sa ibaba at iyang ang gagawan mo ng **Editorial na Nanghihikayat**. Hihikayatin mo ang mga tao patungkol sa larawang iyong nakikita sa ibaba. Mayroong pamatayan/rubric na ibinigay upang iyong maging gabay sa pagsulat.

Panuto: Gumawa ng editoryal na naghihikayat gamit ang mga wastong pang-ugnay at maayos na pagsasalaysay o paglalahad. Gawing gabay ang rubriks na makikita ibabang bahagi.

RUBRIKS			
PAMATAYAN	DESKRIPSIYON	PUNTOS	NAKUHANG PUNTOS
Pag unawa	Malinaw nailahad ang opinyon patungkol sa larawan upang suportahan ang mga paliwanag.	5	
Nilalaman	Wasto at makatotohanan ang impormasyon. Nakabatay ang mga nilalaman sa tinalakay na paksa.	6	
Teknikalidad	Sumunod sa mga pamantayan sa pagsulat ng editoryal na nanghihikayat tulad ng tamang paggamit ng mga pang-ugnay at maayos na naipapahayag pagsasalaysay o paglalahad	4	
	KABUUAN	15	

Sagot:

Tayahin

Ngayong natapos mo na ang aralin, subukin mong sagutan ang mga sumusunod na katungan upang matiyak ang iyong mga natutuhan sa bahagi ng modyul na ito.

Panuto: Bilugan ang mga angkop na pang-ugnay na ginamit sa bawat pangungusap.

1. Ano ang pangatnig na bubuo sa pangungusap? Malayo ang bahay ni Jane _____ maaga siyang gumigising upang hindi mahuli sa klase.
A. kasi
B. kaya
C. upang
D. dahil
2. Maaari tayong magliwaliw _____ tapos na tayo sa pagsagot ng ating takdang-aralin.
A. at
B. samantalang
C. kaya
D. kapag
3. Matutulog ako ng maaga _____ hindi ako antukin sa klase bukas.
A. dahil
B. kasi
C. para
D. samantala
4. Huwag gawin ang mali _____ wala itong magandang maidudulot sa iyo.
A. ngunit
B. kung
C. kaya
D. sapagkat

5. Makikisabay sana ako kay Jarence sa paggawa ng takdang aralin _____
tapos na pala siya.
A. kaso
B. habang
C. sapagkat
D. kaya
6. Anong pang-angkop ang bubuo sa pangungusap? Palagi_____ maagang
pumapasok si Juan sa kase.
A. n
B. na
C. g
D. ng
7. Mukha_____ masarap ang nilutong ulam ni Nanay.
A. n
B. na
C. g
D. ng
8. Masipag mag-aral si Jhen _____ nakakukuha siya ng matatas na marka.
A. ngunit
B. subalit
C. kaya
D. kasi
9. Magtanim tayo ng ating mga sariling halaman_____ gulay upang
makasiguro tayo na walang kemikal ang ating pagkain.
A. n
B. na
C. g
D. ng
10. Ang lahat ng ating ginagawa ay ialay natin sa Kaniya _____ pagpalain
Niya ang bawat isa.
A. sapagkat
B. upang
C. dahil
D. kasi
11. _____ sipag at pagtitiwala sa Diyos ay umunlad ang kaniyang buhay.
A. Ayon sa
B. Ukol sa
C. Ayon kay
D. Dahil sa

12. Nakita nila ang kanyang kasipagan _____ nabigyan siya ng magandang oportunidad.
- A. kaya
  - B. dahil
  - C. sapagkat
  - D. kasi
13. Ang ginagawa ng pamahalaan ay _____ batas.
- A. alinsunod sa
  - B. ukol kay
  - C. alinsunod kay
  - D. tungkol sa
14. Sa pagharap ng pagsubok ay kailangang matatag _____ mapagtagumpayan ang mga ito.
- A. sapagkat
  - B. upang
  - C. ngunit
  - D. kapag
15. Kailangang mag-aral ng mabuti _____ magandang kinabukasan.
- A. para sa
  - B. ayon sa
  - C. para kay
  - D. ayon kay

Karagdagang Gawain

Kung mayroon kang digital camera o cellphone subukan mong bigkasin ang iyong nagawang editoryal na nanghihikayat at kunan video ang iyong sarili upang makita mo kung papaano ka magbigay ng opinyon. Maaring magpatulong sa iyong mga kasamahan sa bahay.

Ako si Kokoy na na inyong parekoy at si Kuya Toto, na naging kasama mo, kikakits tayong muli.

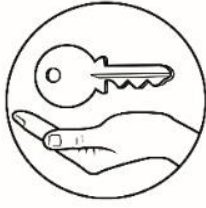
Panuto: Isulat sa sagutang papel ang sariling puna sa katatapos na gawain.
(*Sikapang magamit ang mga pang-ugnay*)

Binabati kita kaibigan! Napakagaling mo! Natapos at napagtagumpayan mo ang aralin. Sana'y naiwan sa iyong isipan ang lahat ng mga napag-aralan natin sa araw na ito.

Bagaman tapos na tayo sa araling ito, ihandang muli ang iyong sarili sa panibago na namang aralin, ang **Modyul 8: DULA**

Susi sa Pagwawasto

Subukin

1. B
2. B
3. B
4. D
5. C
6. A
7. C
8. C
9. C
10. B
11. B
12. A
13. D
14. B
15. A

Tayahin

1. C
2. D
3. A
4. B
5. B
6. B
7. B
8. C
9. B
10. C
11. A
12. B
13. D
14. A
15. A

Pagymamanin

A.

1. ng-pang-angkop
2. sa-pang-ukol
3. ngunit- pangatnig
4. para sa-pang-ukol
5. dahil sa- pang-ukol
6. subalit- pangatnig
7. para sa- pang-ukol
8. panukalalang-pang-angkop
9. ng-pang-angkop
10. masaganaang-pang-angkop

B.

1. 5 2. 3 3. 1 4. 4 5. 2
- C.
1. Naniniwala akong
2. Tunay na
3. Talaga ang
4. Ito na
5. Ngayon na

Sanggunian

MELCs 2020-2021 pahina 26

Correa, Ramilito. (2015). Baybayin 7 Paglalayag sa Wika at Panitikan. Rex Bookstore, Inc.: Sampaloc Manila, pp. 30-34

EASE Filipino I. Modyul 3

EASE Filipino I. Modyul 1

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph